

Štev.: 80/2020

Datum: 03.12.2020

Vlada RS

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

ZADEVA : Prvi adventni korak je, da se nemudoma odpravi diskriminacija najslabše plačanih delavcev !

Spoštovani predsednik Vlade RS, g. Janša,

Spoštovani minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, g. Janez Cigler Kralj

Sindikat obrti in podjetništva Slovenije, ki predstavlja 145.000 delavcev v obrti in malem gospodarstvu poziva k takojšnjem preišljenem odprtju večine obrtnih dejavnosti; predvsem pozivamo, da se odprejo frizerski in kozmetični saloni, zlatarji, cvetličarji, vrtnarji, avtopralnice, delno gostinci.

Glede na trenutne epidemiološke razmere je jasno, da omenjene dejavnosti niso vplivale na porast okužb, dokler so delovale zakonito. Že dlje časa zaznavamo porast sive ekonomije na terenu, v smislu delovanja "garažnih dejavnosti", kjer se varnostni ukrepi ne upoštevajo.

Zapisano gre v škodo delavcev, države in celotne regulirane dejavnosti omenjenega dela gospodarstva, sploh pa gre v škodo (javnega) zdravja.

Vlado RS pozivamo, da v okviru PKP7, za vse zaposlene, ki so delo opravljali na delovnih mestih v gospodarstvu, uvede krizni dodatek v enotnem neobdavčenem znesku 200 eur, kot je veljalo v prvem valu. Ob tem opozarjamo, da v kolikor se predvidevajo dodatki za upokojece, ki v tej epidemiji finančno niso med najbolj prizadetimi, je toliko bolj smotrno in povsem upravičeno nagraditi dejansko delo, v gospodarstvu.

Delni ukrep subvencioniranja čakanja na delo doma vsaj v višini 60% naj se podaljša do marca 2021, da se ublaži pritisk z odpuščanji in gospodarstvo dobi signal pomoči še za naslednje 3 mesece.

Dejavnostim, ki so zaprte po odloku vlade, se naj ukrep za subvencioniranje plač delavcev določi v višini 100% v primeru, da predhodno ni prišlo do večjih odpuščanj. (npr. 10% vseh delavcev)

Predvsem pozivamo, da se v okviru PKP7 uzakoni še obveznost enakega dodatka za delo v kriznih razmerah za zaposlene v javnem in zasebnem sektorju; predvsem za izpostavljene poklice (čistilke v bolnišnicah in zdravstvenih domovih, dso-jih, za zaposlene v pralnicah perila, ki vsakodnevno rokujejo s kontaminiranim bolnišničnim perilom in so s tem dejansko izpostavljeni okužbam).

Dodatek v višini 65% osnovne urne postavke naj velja za najbolj izpostavljene poklice v gospodarstvu enako kot za javne uslužbenke po KPJS. Ob tem ponovno opozarjamo, da problematiko čistilk v zasebnih čistilnih servisih.

Ob tem dodajamo še sledeče in v razmislek Vladi Republike Slovenije.

Izvirni greh nizkih plač v vseh dejavnostih zasebnega sektorja, ki so vezane na javna naročila, je v javnih razpisih, ki še vedno dajejo prednost najnižji ceni. Socialni vidik pri javnih naročilih je le redko kje prisoten. S tem dejansko javni zavodi povsod zakoličijo višino prejemkov delavcev, ki delajo na najnižje

plačanih delovnih mestih v gospodarstvu. Večina plač se v teh dejavnostih giblje okrog minimalne plače.

Glede izplačila dodatkov ponovno poudarjamo, da je diskriminacija delavcev v gospodarstvu, razvidna predvsem v luči dodatkov, ki jih prejemajo delavci v zasebnem sektorju v primerjavi z javnim sektorjem. Ob tem sindikat ne problematizira višine dodatka zaposlenih v javnem sektorju, saj je dodatek v luči Covid razmer več kot upravičen.

Članstvo sindikata obrti in podjetništva je opozorilo, da dodatki za težje pogoje dela niso bili izplačani v večini primerov. Ob pregledu nekaj deset plačilnih list smo zadevo potrdili tudi pri sindikatu. Dokler ni zakonske obveze, delodajalci ne izplačujejo. Iluzorno bi bilo pričakovati, da bi delodajalci v internih aktih kar samoiniciativno določili 65 % dodatek k plači, za težje pogoje dela.

Na terenu zaznavamo še eno očitno neskladje: samovoljnost odločanja delodajalcev v gospodarstvu glede izplačila dodatkov, zaradi odsotnosti enotne pravne podlage.

Zakaj bi bila čistilka v okviru zaposlitve pri xx zasebni gospodarski družbi upravičena do 200 EUR dodatka, medtem ko druga čistilka, ki ravno tako dela v bolnišnici, v okviru xy zasebne gospodarske družbe, pa ne? Povsem nelogično in nekorektno do čistilk v drugi gospodarski družbi.

Glavni odbor Sindikata obrti in podjetništva Slovenije kot najvišji organ sindikata, je v svojem pozivu zahteval takojšnjo obravnavo in odziv na omenjeno problematiko in to zahtevo velja ponoviti.

Glede na informacije, ki se pojavljajo v javnosti o dveh variantah minimalne plače, Vlado Republike Slovenije, predvsem pa Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, sprašujemo ali država s tem namerno spodbuja in odobrava izplačevanje minimalnih plač, ki so običajno izplačane ravno na delovnih mestih, ki so v epidemiji najbolj izpostavljena?

Najbolj izpostavljeni a najslabše plačani, brez dodatkov.

Glede na informacije, da se namerava po eni varianti celo subvencionirati (novo) minimalno plačo, gre sklepati, da se državi izplačevanje minimalne plače zdi sprejemljiva praksa, ki bo imela celo podporo državnega proračuna?

Pomeni, da bomo državljani nekako nehote spodbudili in sofinancirali najnižje plačana delovna mesta in nadaljevanje životarjenja najslabše plačanih.

V okviru zgornjih utemeljitev sindikata obrti, ki zastopa pridne roke zaposlenih v gospodarstvu, vztrajamo, da se omenjene anomalije v okviru sprejemanja PKP7 odpravijo.

Diskriminacija delavcev v gospodarstvu je nedopustna. Odpravite jo.

S spoštovanjem,

Ana Čermelj, generalna sekretarka SOPS